

NOTAT

STYRELSEN FOR
STATENS
UDDANNELSESSTØTTE

JURIDISK KONTOR

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om statens uddannelsesstøtte (Stipendium til visse uddannelsessøgende under 18 år, automatisk bopælskontrol m.v.)

26. oktober 2009
j.nr. 2009-4211

I. Generelt

Udkast til forslag til lov om ændring af lov om statens uddannelsesstøtte (Stipendium til visse uddannelsessøgende under 18 år, automatisk bopælskontrol m.v.) blev den 30. september 2009 sendt til høring med svarfrist den 20. oktober 2009 hos 82 myndigheder, organisationer m.fl. Desuden har udkastet været offentliggjort på Høringsportalen.

18 myndigheder, organisationer m.fl. har afgivet høringssvar, og heraf har 4 væsentlige bemærkninger til udkastet. Høringsliste med angivelse af, hvem der har afgivet høringssvar, er vedlagt som bilag.

Nedenfor følger resumé af høringssvarene efterfulgt af styrelsens kommentarer hertil og eventuelle indstillinger. Bemærkninger, der alene har givet anledning til redaktionelle ændringer af udkastet, er ikke medtaget i resuméet.

II. Væsentlige bemærkninger til udkastet

- 1) Elektronisk bopælskontrol
- 2) Længerevarende ferieperiode i en støtteberettigende uddannelse
- 3) SU til FVU sammen med hf-enkeltfagsundervisning
- 4) Fleksible lån
- 5) Fribeholdssatser

Ad 1. Elektronisk bopælskontrol

Danske Universiteter og Københavns Universitet har anført, at en stor del af de studerende, der er på studieophold i udlandet, har folkeregisteradresse hos deres forældre i den periode, hvor de er i udlandet. Da disse studerende gerne må modtage satsen for udeboende, vil det kunne give problemer i forhold til kontrolfunktionen. For at undgå/begrænse problemer for en studerende på godkendt studieophold i udlandet foreslår Danske Universiteter og København Universitet, at det i SU-systemet bliver muligt at notere perioden for et studieophold i udlandet, hvor den studerende har samme adresse i folkeregistret som en forælder.

Datatilsynet har anført, at tilsynet i sin praksis forudsætter, at myndigheder i forbindelse med sammenstilling og samkøring i kontroløjemed bl.a. har et klart og utvetydigt retsgrundlag at arbejde på, og at de personer, der berøres af kontrolordningen, skal have forudgående information om kontrolordningen, jf. persondatalovens § 5, stk. 1. Det foreslås af Datatilsynet, at det overvejes at omtale, at de studerende skal have forudgående information.

Med hensyn til omtalen af persondatalovens § 29 understreger Datatilsynet, at iagttagelse af oplysningspligten og anvendelse af undtagelserne som udgangspunkt må forudsætte en konkret vurdering i det enkelte tilfælde. Hvis man ønsker at foretage en generel fravigelse af persondatalovens oplysningspligt, bør dette ske i selve lovteksten og ikke i bemærkningerne, og efter en vurdering i forhold til databeskyttelsesdirektivet. Datatilsynet finder derfor umiddelbart, at den anvendte formulering er vidtgående med hensyn til generelt at statuere, at der ikke er oplysningspligt.

Datatilsynet anfører tillige, at databehandlingen skal tilrettelægges, så de ansatte ikke har adgang til oplysninger, der principielt ikke er brug for, samt at antallet af medarbejdere, der har adgang til resultatet af samkøringen, skal begrænses mest muligt.

Undervisningsministeriets kommentarer

I forbindelse med den automatiske elektroniske kontrol er det hensigten, at eventuelle krav om tilbagebetaling af for meget modtaget SU rejses manuelt. Styrelsen vil således kunne undgå at rejse tilbagebetalingskrav, hvis den uddannelsessøgende på trods af registreringen i CPR skulle have ret til SU med udeboendesats.

Danske Universiteters og København Universitets forslag om, at det i SU-systemet bliver muligt at notere perioden for et studieophold i udlandet, vil indgå i styrelsens systemtekniske overvejelser.

Endvidere er der på baggrund af Datatilsynets bemærkningerne i lovforslaget indsat en præciserende bemærkning om iagttagelse af persondatalovens regler om oplysningspligt.

Ad 2. Længerevarende ferieperiode i en støtteberettigende uddannelse

Gymnasieskolernes Lærerforening (GL) har noteret sig, at lovforslaget bl.a. vil give undervisningsministeren bemyndigelse til at fratage uddannelsessøgende SU i en tilrettelagt længerevarende ferieperiode i et støtteberettigende uddannelsesforløb. GL er af den opfattelse, at der er tale om en vidtgående bemyndigelse, som ikke er defineret nærmere i loven. GL har anført, at det af de almindelige bemærkninger til lovforslaget fremgår, at bemyndigelsen tænkes anvendt til at fastsætte regler for enkeltfagsundervisning. GL forudsætter, at der med bemyndigelsen ikke foretages ind-

greb over for fx flexkursister/og eller kursister i fjernundervisning på hf-enkeltfag på VUC.

LO anfører endvidere, at de finder det vigtigt, at der fortsat gives SU i uddannelsernes normale ferieperioder.

Undervisningsministeriets kommentarer

Som det fremgår af de almindelige bemærkninger til lovforslagets § 1, nr. 6, går lovforslaget ud på at etablere en hjemmel for undervisningsministeren til at fastsætte regler om, at støttebetingelsen om, at den uddannelsessøgende er indskrevet på og gennemgår en støtteberettigende uddannelse, ikke er opfyldt, hvis uddannelsesinstitutionen konkret har tilrettelagt uddannelsen, så fx sommerferieperioden er af længere varighed. Den uddannelsessøgende vil således blive betragtet som værende uden for uddannelse i ferieperioden og vil derfor ikke kunne modtage SU, men vil til gengæld have ret til det højeste månedlige fribeløb på 31.660 kr. (2009-sats) i ferien.

Baggrunden for forslaget er, som det ligeledes fremgår af de almindelige bemærkninger til lovforslaget, konkrete tilfælde, hvor sommerferien i et SU-berettigende uddannelsesforløb med enkeltfagsundervisning som fjernundervisning er tilrettelagt, så den kan strække sig fra maj til oktober.

Den foreslåede bestemmelse omfatter i sin ordlyd uddannelsessøgende ved alle støtteberettigende uddannelser. Det er dog ikke hensigten, at bestemmelsen skal omfatte uddannelsessøgende, som går på uddannelser, der har sommerferie eller anden ferie af normal varighed. Det er på nuværende tidspunkt hensigten at fastsætte regler om uddannelsessøgende, der deltager i enkeltfagsundervisning, hvor uddannelsesinstitutionerne i forbindelse med enkeltfagsundervisning som fjernundervisning har tilrettelagt sommerferieperioder, der har en længde, der væsentligt overskrider normen. De studerende, som GL omtaler i høringssvaret, vil således kunne blive berørt af lovforslaget, hvis VUC i forbindelse med enkeltfagsundervisning som fjernundervisning har tilrettelagt ferieperioder, der væsentligt overskrider normen.

Høringssvarene fra GL og LO giver på den baggrund ikke anledning til ændring af lovforslaget.

Ad 3. SU til FVU sammen med hf-enkeltfagsundervisning

GL foreslår, at der til lovforslaget tilføjes en bestemmelse som gør det muligt, at forberedende voksenundervisning (FVU) kan indgå i timetallet til SU-berettigende enkeltfagsundervisning sammen med hf-enkeltfagsundervisning. GL henviser til, at denne mulighed ved den seneste ændring af SU-loven udelukkende blev forbeholdt almen voksenuddannelse (avu). GL anfører, at det er meget afgørende for en stadig mere synlig kursistgruppe, at de studerende i hf-enkeltfagsundervisningen sikres

samme mulighed for at kunne medtælle FVU-timer i SU-timeopgørelsen som studerende i avu.

Undervisningsministeriets kommentarer

Ved lov nr. 1408 af 27. december 2008 (L 75) blev SU-loven ændret således, at det blev muligt for uddannelsessøgende på 18 og 19 år at få SU til FVU sammen med avu-fag. Det er med ændringen også muligt at medregne hf-enkeltfagsundervisning i timetallet til SU-berettigende enkeltfagsundervisning i kombination med FVU sammen med avu. Ændringen har baggrund i en forligsaftale mellem regeringen (Venstre og Det Konservative Folkeparti) Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti og Det Radikale Venstre om forbedringer på SU-området, herunder at 18-19-årige deltagere i FVU fik adgang til SU. Det er lagt til grund for L 75, at SU-ansøgere, der tager FVU for at opnå de grundlæggende færdigheder i dansk og matematik, som denne undervisning vil kunne give dem, også vil have avu-fag.

GL har også i forbindelse med behandlingen af L 75 fremført det synspunkt, at FVU burde kunne indgå i opgørelsen af det skemalagte ugentlige timetal for SU-berettigende enkeltfagsundervisning sammen med hf-enkeltfag. Henvendelsen fra GL gav ikke anledning til ændring af L 75, idet behovet for at kombinere FVU med hf-enkeltfagsundervisning alene ikke kunne klarlægges inden for den givne tid eller muligheden for en utilsigtet brug af en sådan ordning vurderes.

Høringssvaret fra GL giver på den baggrund ikke anledning til ændring af lovforslaget.

Ad 4. Fleksible lån

Danske Universiteter og Københavns Universitet har anført, at studielån ikke skal bortfalde ved afsluttede uddannelser, orlov eller inaktivitet som anført i § 38 c, stk. 3. Generelt set skal der kun være én årsag til, at studielån bortfalder, nemlig stk. 3, nr. 1, hvor ubrugt lån bortfalder ved støtteårets udgang.

Undervisningsministeriets kommentarer

Spørgsmålet om ansøgning om og udbetaling af studielån knytter sig ikke direkte til det lovudkast, der har været sendt i høring. I forbindelse med tilrettelæggelse af administrationen og den systemtekniske understøttelse af den nye ordning, har styrelsen imidlertid lige som Danske Universiteter og Københavns Universitet fundet uhensigtsmæssigheder ved de bestemmelser om udbetaling af studielån og slutlån, jf. henholdsvis §§ 38 c og d, især i forbindelse med overgangen mellem to uddannelser i et trindeligt uddannelsesforløb.

Det vurderes derfor, at lovudkastet bør suppleres med ændringer af § 38 c og d, som kan løse disse uhensigtsmæssigheder med virkning fra den 1. januar 2010.

Det foreslås, at studielån, herunder supplerende studielån, og slutlån, der er frigivet til disposition, men ikke udbetalt, ikke bortfalder ved op-hør/afbrud af uddannelsen, orlov eller inaktivitet. I stedet foreslås det, at studielån og slutlån, der er frigivet til disposition, men endnu ikke udbetalt, blot ikke kan udbetales i perioder, hvor den uddannelsessøgende er uden for uddannelse, har orlov fra uddannelsen eller er inaktiv. Såfremt den uddannelsessøgende inden for samme støtteår starter på ny SU-berettigende uddannelse, vender tilbage til uddannelsen efter orlov eller igen bliver studieaktiv, kan den uddannelsessøgende gennem minSU søge om at få låne- ne udbetalt.

Ad 5 Fribeløbssatser

Danske Universiteter og Københavns Universitet har anført, at der bør være ens fribeløbssatser for ungdomsuddannelser og videregående uddannelser. Det er dog en lille lettelse af vejledningen af de uddannelses- søgende, at det med forslaget altid er den laveste fribeløbssats, der an- vendes i § 30, stk. 2.

Undervisningsministeriets kommentarer

Forhøjelsen af det laveste fribeløb med 1.500 kr. er fastsat ved forligsafta- len af 29. maj 2008 mellem regeringen og SU-forligspartierne. Det var en del af aftalen, at fribeløbet kun forhøjes for uddannelsessøgende i videre- gående uddannelser. Fribeløbsforhøjelsen indgår også som del af rege- ringsgrundlaget fra november 2007 og i regeringens jobplan, som skal sik- re arbejdskraft til danske arbejdspladser.

Høringssvaret fra Danske Universiteter og Købehavns Universitet giver på den baggrund ikke anledning til ændring af lovforslaget.

BILAG 1

STYRELSEN FOR
STATENS
UDDANNELSESSTØTTE

JURIDISK KONTOR

Oversigt over modtagne høringsvar

26. oktober 2009
j.nr. 2009-4211

Myndigheder, organisationer m.v.	Svar	Bemærkninger
Akademikernes Centralorganisation	N	
Ankenævnet for Uddannelsesstøtten	N	
Børne- og ungdomspædagogernes Landsforbund (BUPL)	N	
C3	J	Ingen bemærkninger
CIRIUS	J	Ingen bemærkninger
Danmarks Erhvervsskoleforening	N	
Danmarks Erhvervsskoler	N	
Danmarks Evalueringsinstitut (EVA)	J	Ingen Bemærkninger
Danmarks Konservative Studerende	N	
Danmarks Liberale Studerende	N	
Danmarks Lærerforening	J	Ingen bemærkninger
Danmarks Medie- og Journalisthøjskole	N	
Danmarks Skolelederforening	N	
Dansk Arbejdsgiverforening	J	Ingen Bemærkninger Svar fra Finanssektorens arbejdsgiverforening
Dansk Byggeri	J	Ingen Bemærkninger
Dansk Erhverv	N	
Dansk Handel og Service (DHS)	N	
Dansk Industri	J	Ingen bemærkninger
Dansk Magisterforening	N	
Dansk Metal	N	
Dansk Skoleforening for Sydslesvig	N	
Dansk Teknisk Lærerforbund	N	
Dansk Ungdoms Fællesråd	N	
Danske Gymnasieelevers Sammenslutning	N	
Danske Handicaporganisationer (DH)	N	
Danske Landbrugsskoler	N	
Danske Regioner	N	
Danske Studerendes Fællesråd	N	
Danske Universiteter	J	Se høringsnotat
Datatilsynet	J	Se høringsnotat
Erhvervsakademirådet	N	
Erhvervsskolernes Bestyrelsesforening	N	
Erhvervsskolernes Elevorganisation	N	
Forbundet af Offentlige Ansatte (FOA)	N	
Foreningen af private, selvejende gymnasier, studenter- og hf-kurser	N	

Foreningen af Skoleledere ved de tekniske skoler		N	
Foreningen af Uddannelses- og Erhvervsvejledere ved Tekniske Skoler		N	
Foreningen for Danske Landbrugsskoler		N	
Frit Forum – Socialdemokratiske Studerende		N	
Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd (FTF)		N	
Fællesrådet for Foreninger for Uddannelses- og Erhvervsvejledning (FUE)		N	
Gymnasieelevernes Landsorganisation		N	
Gymnasiernes Bestyrelsesforening		N	
Gymnasieskolernes Lærerforening	J		Se høringsnotat
Gymnasieskolernes Rektorforening		N	
Handel, Transport og Serviceerhvervene (HTS-A)		N	
Handelsskolernes Forstander- og inspektørforening		N	
Handelsskolernes Lærerforening		N	
HK/Kommunal		N	
HK/Stat		N	
Håndværksrådet	J		Ingen bemærkninger
Interesseorganisationen for handelsskolernes ledelser (HFI)		N	
Kommunernes Landsforening		N	
Konkurrencestyrelsen		N	
Kulturministeriets Rektorer (KUR)	J		Ingen Bemærkninger
Københavns Kommune		N	
Landsforbundet af Voksen- og Ungdomsundervisere		N	
Landsorganisationen i Danmark (LO)	J		Se høringsnotat
Landssammenslutningen af Handelsskoleelever		N	
Landssammenslutningen af Kursusstuderende		N	
Lederforeningen (VUC)	J		Ingen bemærkninger
Lederforsamlingen, Ungdommens Uddannelsesvejledning		N	
Lærernes Centralorganisation		N	
Lærerstuderendes Landskreds		N	
Nævnet om Støtteberettigede Uddannelser i Udlandet		N	
Private Gymnasier og Studenterkurser	J		Ingen bemærkninger
Professionshøjskolernes Rektorkollegium	J		Ingen Bemærkninger
Pædagogstuderendes Landssammenslutning		N	
Rigsrevisionen	J		Ingen Bemærkninger
Rådet for Erhvervsrettet Voksen- og Efteruddannelse (VEU-rådet)	J		Ingen bemærkninger
Rådet for større IT-sikkerhed		N	
Sammenslutningen af ledere ved skolerne for de grundlæggende sosu-uddannelser		N	
Socialpædagogernes Landsforbund		N	
Studenterrådgivningen		N	
Studierådet for Ingeniørstuderende i Danmark		N	
Studievejlederforeningen for gymnasiet og hf		N	
SU-rådet		N	
Sygeplejestuderendes Landssammenslutning		N	
VUC Bestyrelsesforening		N	